

Cursus

Gastvrij landschap Oldambt

ivn natuur
educatie
Westerwolde - Oldambt

IVN (Instituut Voor Natuureducatie en duurzaamheid) is een landelijke organisatie, die mensen bij de natuur wil betrekken. Er zijn 169 plaatselijke afdelingen, die jaarlijks talloze excursies, cursussen, wandelingen, kinderactiviteiten, tentoonstellingen en opleidingen organiseren. IVN Westerwolde-Oldambt werkgroep Oldambt heeft een cursus ontwikkeld over het landschap van het Oldambt. De cursus is bedoeld voor groepen mensen, die voordeel kunnen hebben of inspiratie kunnen putten uit kennis en inzicht over het landschap, waarin zij wonen, werken en ondernemen. Zoals toeristische en recreatieve ondernemers, belangengroepen van dorpen en wijken en groepen die zich bezighouden met een of meer facetten van de ruimtelijke ordening.

In samenwerking met het Kenniscentrum Landschap van de Rijksuniversiteit Groningen en de Stichting Verdrongen Geschiedenis is een inhoudelijk programma voor de cursus gemaakt. De Stichting Verdrongen Geschiedenis bestaat uit een interdisciplinaire groep wetenschappers, die onderzoek doen naar de ontwikkelingsgeschiedenis, de menselijke bewoning en de cultuurhistorie van het Waddenzeegebied en de resultaten van dat onderzoek toegankelijk maken en presenteren aan beleidsmakers, andere wetenschappers en een breed publiek.

**MARKETING
OLDAMBT**

Marketing Oldambt verzorgt de regiopromotie en toeristische informatievoorziening van Oldambt. Daarin heeft de Graanrepubliek als thema een prominente rol. Dit thema wordt natuurlijk nog veel sterker, wanneer toeristische ondernemers meer kennis hebben van het landschap, de cultuur historie, de landbouw, etc. De beleving voor de gasten kan worden versterkt, als ze tijdens hun bezoek worden ontvangen met interessante en leuke wetenswaardigheden over de streek waarin zij verblijven. Er ontstaat dan een sterker toeristisch product dat goed aansluit bij de promotie van Oldambt als de Graanrepubliek. Marketing Oldambt is daarom actief betrokken bij de cursus.

Opzet van de cursus

De cursus bestaat uit vijf middagbijeenkomsten en twee excursies. Tijdens een cursusbijeenkomst zullen telkens twee bekende deskundige en betrokken sprekers interactief vertellen over de thema's die die middag aan de orde zijn. De basisinformatie is beschikbaar in een cursusmap, die verder alle aanwijzingen zal bevatten voor het succesvol doorlopen van de cursus. De excursies illustreren zoveel mogelijk wat tijdens de cursusbijeenkomsten aan de orde is gekomen.

De cursus kent een opdracht voor elke deelnemer, waarbij samengewerkt wordt in groepjes van 2 a 3 deelnemers. Tijdens de laatste bijeenkomst presenteren de groepjes de uitwerking van hun opdracht d.m.v.. PowerPoint, filmpje, interview, folder/brochure of een andere aansprekende en creatieve manier. Het presenteren heeft een wedstrijdelement onder het motto: the Landscape Challenge. Deze laatste cursusdag zal ook feestelijk worden afgesloten met de uitreiking van een certificaat en een gevelbordje 'Ambassadeur Gastvrij Landschap Oldambt'.

Cursusinhoud

1e bijeenkomst: Ontstaan en ontwikkeling van het landschap van het Oldambt

Tijdens deze bijeenkomst wordt verteld en getoond hoe het landschap zich door de eeuwen heeft gevormd en hoe het huidige landschap tot stand is gekomen. Gedurende de laatste ijstijden is de basis gelegd voor het huidige landschap. Er hebben zich vanaf het begin van de jaartelling enkele ingrijpende veranderingen in het landschap voorgedaan, waarbij de mens een steeds grotere rol heeft gespeeld. Van elke periode zal gewezen worden waar en hoe deze ontwikkeling nog in het landschap te zien is. Deze bijeenkomst heeft twee thema's:

1. Geologische geschiedenis en opbouw van het landschap van het Oldambt

2. Het Oldambt in de Middeleeuwen, het ontstaan van de Dollard en de verdrongen dorpen

2e bijeenkomst: De cultuurhistorie van het landschap

De mensen hebben gedurende de eeuwen hun sporen achtergelaten in het landschap. Omdat het landschap zo vaak en drastisch is veranderd zijn de resterende sporen ook talloos en gevarieerd. Het kunnen duidelijke sporen zijn als vestingen en schansen uit de tijd, dat het land op deze manier verdedigd werd. De lintdorpen vertellen over de manier waarop het land werd ingericht. Vaak zijn er ook sporen, waar op gewezen moet worden. Dijkrestanten en kolken geven de loop van oude dijken weer, gemalen doen beseffen dat het landschap uit polders bestaat. Karakteristieke boerderijen met slingertuinen vertellen het verhaal van een bloeiende welvaart. Deze bijeenkomst heeft twee thema's:

1. De inpolderingen, het strijdtoneel, de stormvloed en de schansen en vestingen

2. De Graanrepubliek: de ontwikkeling en de betekenis van de landbouw

3^e bijeenkomst: de natuur van het Oldambt

Ook de natuur (in de betekenis van wat zich min of meer spontaan als flora en fauna aandient) heeft er gedurende de eeuwen anders uitgezien. Van veenbossen, hoogveenmoerassen en zandheuvelds naar de kwelders en slikken van het Dollard en vervolgens naar polders, die tijdens de ruilverkavelingen nog eens heringericht werden. De bestaande Dollard is nog slechts een derde van wat het ooit was. Tenslotte heeft men besloten tot bewuste natuurontwikkeling, waardoor het Oldambt deel uitmaakt van het Nationale Natuurnetwerk en waar vooral rond de Blauwestad een fors natuurontwikkelgebied is. Wat wil men met deze gebieden, wat is er te vinden en vooral: wat is er te doen en waar is van te genieten? Deze bijeenkomst heeft twee thema's:

1. De Dollard, werelderfgoed

2. De natuurgebieden van het Oldambt

4^e bijeenkomst: het actuele landschap: identiteit en kwaliteit

Het landschap van het Oldambt is karakteristiek. Dit wordt ook wel de identiteit van het landschap genoemd. Toch is er vaak discussie over. Het landschap is meer dan een schilderij om naar te kijken. In het landschap wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Voor elke bewoner en gebruiker kan het landschap een verschillende betekenis hebben. De dorpsbewoner wil veilig en prettig wonen en voldoende voorzieningen in de buurt hebben. De huiseigenaar heeft er belang bij dat zijn bezit waarde behoudt of vermeerderd. Voor de boer is het land vooral van belang om succesvol te kunnen ondernemen. De toerist wil verwondering, vermaak en comfort. Ruimtelijke ordening heeft als opdracht voor alle bewoners en gebruikers mogelijkheden te bieden, die in hun behoeften voorzien. De exacte invulling van die ordening is onderwerp van voortdurend publiek en politiek debat. Actuele zaken als klimaatverandering, grondwaterstijging, energietransitie en bevolkingskrimp maken steeds meer deel uit van dat debat. Deze bijeenkomst heeft twee thema's:

1. Het lezen, interpreteren en kwalificeren van het landschap van het Oldambt

2. Het landschap van de toekomst

5^e bijeenkomst: presentaties opdrachten en afsluiting cursus

Tijdens deze bijeenkomst presenteren de groepjes het projectplan, dat ze gemaakt hebben als opdracht. De cursus wordt afgesloten met de uitreiking van de certificaten en de Oldambt Landscape Award.

Excursies

Data overzicht		Locatie	Tijden	
17-okt	1e Bijeenkomst	Oude Remise, Bad Nieuweschans	14,00 uur	18,00 uur
24-okt	1e Excursie	Dollard, Boottocht	10.00 uur	16.00 uur
7-nov	2e Bijeenkomst	Oude Remise, Bad Nieuweschans	14.00 uur	18.00 uur
14-nov	3e Bijeenkomst	Oude Remise, Bad Nieuweschans	14.00 uur	18.00 uur
21-nov	2e Excursie	Oldambt, bustocht	10.00 uur	16.00 uur
28-nov	4e Bijeenkomst	Oude Remise, Bad Nieuweschans	14.00 uur	18.00 uur
19-dec	Slotbijeenkomst	Oude Remise, Bad Nieuweschans	14.00 uur	18.00 uur

De leslocatie is LocLoods 1877 in Bad Nieuweschans. Tijdens de pauzes zullen leden van de coöperatie Graanrepubliek een proeverij geven van hun ambachtelijke producten.

Kosten:

Deelname aan de cursus kost € 350,-- pp , inclusief koffie/thee tijdens de bijeenkomsten en lunch tijdens de excursies.

Voor toeristische ondernemers neemt de gemeente Oldambt daarvan 50 % voor haar rekening. U betaalt dus € 175,--*)

**) Ondernemers die een betaalde websitevermelding hebben op de website oldambt.groningen.nl krijgen een reductie van € 50,-- ; aangeboden door Marketing Oldambt.*

Aanmelden:

Gerrit Smit

smit.ghanzi@home.nl

Telefoon: 06 29513621

ivn natuur
educatie
Westerwolde - Oldambt